

ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS CENTRALIZUOTAS VIDAUS AUDITO SKYRIUS

ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ VYKDYMO ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE VERTINIMAS

ATASKAITA

2022 m.

d. Nr.

Zarasai

ĮVADINĖ DALIS

Vidaus audito atlikimo motyvai. Vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2022 metų veiklos planu, patvirtintu Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. I(6.6 E)-88 Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėjas Edvardas Kazancevas (atestuotas vidaus auditorius, Viešųjų juridinių asmenų vidaus auditoriaus atestato Nr. 0205) atliko Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo Zarasų rajono savivaldybėje vertinimą.

Vidaus audito atlikimo terminas – pradžia 2022 m. balandžio 8 d., pabaiga 2022 m. gegužės 23 d.

Vidaus audito apimtis. Audituojamas subjektas – Zarasų rajono savivaldybės administracija. Audituojamas laikotarpis – nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d.

Vidaus audito tikslas – vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalies nuostatomis, atlikti Zarasų rajono savivaldybės administracijos administracinės naštos mažinimo priemonių, numatytų Zarasų rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginiame veiklos plane (Viešojo ir vidaus administravimo programoje), vykdymo vertinimą.

Vidaus audito metodai – tiesioginis veiklos tyrimas, vidaus kontrolės sistemų vertinimas, dokumentų analizė, veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų taikymo tinkamumas ir pakankamumas.

Vidaus audito vertinimo kriterijai – Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymas, Zarasų rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 5 d. sprendimu Nr. T-13, Zarasų rajono savivaldybės administracijos 2021-ųjų metų veiklos planas, patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. I(6.6 E)-249.

DĖSTOMOJI DALIS

Administracinė našta apibrėžiama kaip laiko sąnaudos ir finansinės išlaidos, kurias patiria ar gali patirti asmenys vykdydami teisės aktuose nustatytus ar teisės aktų projektuose siūlomus nustatyti informacinius įpareigojimus. Administracinės naštos mažinimo priemonės turi būti įtraukiamos į savivaldybių taryboms teikiamus tvirtinti savivaldybių strateginių veiklos planų projektus, informacija apie administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą skelbiama ir ne rečiau kaip kartą per pusmetį atnaujinama savivaldybių interneto svetainėse, o savivaldybių centralizuotos vidaus audito tarnybos pasibaigus pusmečiui turi įvertinti, kaip vykdomos administracinės naštos mažinimo priemonės. Savivaldybių centralizuotų vidaus audito tarnybų ataskaitos dėl administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimo skelbiamos savivaldybių interneto svetainėse.

1. DĖL ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ ĮTRAUKIMO Į SAVIVALDYBĖS STRATEGINIŲ VEIKLOS PLANĄ IR INFORMACIJOS APIE ŠIŲ PRIEMONIŲ VYKDYMĄ VIEŠINIMO

Zarasų rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 5 d. sprendimu Nr. T-13, Viešojo ir vidaus administravimo programos uždavinyje „**Organizuoti rajono Savivaldybės veiklos bendrųjų funkcijų vykdymą**“ yra numatyta 1 administracinės naštos mažinimo priemonė, t. y. „Priemonių, mažinančių administracinę naštą juridiniams ir fiziniams asmenims, taikymas“ (kodas 01.01.14).

Zarasų rajono savivaldybės administracijos 2021-ųjų metų veiklos plane, patvirtintame Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. I(6.6 E)-249, buvo nurodytas šios priemonės vykdytojas.

Vidaus audito metu nustatyta, kad 2021 metais Savivaldybės interneto svetainėje informacija apie Savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą buvo paskelbta tinkamai (2 kartus, t. y. 2021 m. sausio 4 d. ir 2021 m. liepos 26 d.).

2. DĖL ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ VYKDYMO

Zarasų rajono savivaldybės administracija 2022 m. sausio 3 d. pateikė informaciją Centralizuotam vidaus audito skyriui apie administracinės naštos mažinimo priemonių, numatytų Zarasų rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginiame veiklos plane, vykdymą 2021 metų II pusmetyje¹ (toliau vadinama – ataskaita). Ši informacija vidaus audito atlikimo metu Zarasų rajono savivaldybės interneto svetainėje dar nebuvo paskelbta.

Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimas (žr. 1 lentelę) buvo atliktas atsižvelgiant į pateiktą informaciją ir vadovaujantis atitinkamų dokumentų peržiūros rezultatais bei pokalbiais su Savivaldybės administracijos darbuotojais.

1 lentelė. Administracinės naštos mažinimo priemonės vykdymo vertinimas

Priemonė	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Planuota reikšmė ² , vnt.	Rezultatas
Priemonių, mažinančių administracinę naštą juridiniams ir fiziniams asmenims, taikymas (kodas 01.01.14)	Įvertintų ir pakeistų norminių teisės aktų skaičius	1	<p>Vertinimo kriterijus įvykdytas.</p> <p>Ataskaitoje nurodyta planuota reikšmė 2 (du) administracinę naštą mažinantys norminių teisės aktų pakeitimai ir konstatuota, kad tokių teisės aktų pakeitimų 2021 m. II pusmetyje nebuvo.</p> <p>Pastebėjimas: Zarasų rajono savivaldybės 2021-2023 metų strateginiame veiklos plane planuota reikšmė yra ne 2 (du) įvertinti ir pakeisti norminiai teisės aktai, o 1 (vienas) įvertintas ir pakeistas norminis teisės aktas. Kadangi ankstesniojo vidaus audito metu buvo nustatyta, kad 2021 m. I pusmetyje buvo priimtas 1 (vienas) administracinę naštą mažinantis norminis teisės aktas, tai visų 2021 metų rezultatas yra 1 (vienas) administracinę naštą mažinantis norminis</p>

¹ Pateiktas 2022-01-03 raštas Nr. (9.14 E)3-1 „Dėl administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo 2021 metų II pusmetyje“.

² Planuota reikšmė visiems 2021 metams, o ne vienam pusmečiui.

			teisės aktas.
	Įvertintų norminių teisės aktų projektų skaičius	5	<p>Vertinimo kriterijus įvykdytas. Ataskaitoje pateikti 3 (trys) teisės aktai, kurių projektai buvo įvertinti administracinės naštos aspektu³.</p> <p>Pastebėjimas: atlikus Zarasų rajono savivaldybės institucijų 2021 metų II pusmetyje priimtų norminių teisės aktų, jų projektų ir kitos rengimo medžiagos analizę, nustatyta, kad 3 (trys) ataskaitoje nurodyti teisės aktai buvo įvertinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas metodikas.</p> <p>Kadangi ankstesniojo vidaus audito metu buvo nustatyta, kad 2021 m. I pusmetyje administracinės naštos aspektu buvo įvertinti 7 (septyni) norminių teisės aktų projektai, tai visų 2021 metų rezultatas yra 10 (dešimt) norminių teisės aktų projektų, įvertintų administracinės naštos aspektu.</p>
	Atnaujintų informacinių pranešimų rajono Savivaldybės interneto svetainėje skaičius	2	<p>Vertinimo kriterijus įvykdytas. Informacija 2021 metais buvo paskelbta 2 kartus (vienas informacinis pranešimas⁴ apie administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą internetiniame puslapyje www.zarasai.lt buvo paskelbtas 2021 m. balandžio 28 d., kitas⁵ – 2021 m. spalio 14 d.).</p>
	Informacijos pateikimų Centralizuotam vidaus audito skyriui apie priemonių vykdymą skaičius	2	<p>Vertinimo kriterijus įvykdytas. Centralizuotas vidaus audito skyrius apie administracinės naštos priemonių vykdymą 2021 m. buvo informuotas 2 kartus (t. y. atitinkamai 2021 m. sausio 4 d. ir 2021 m. liepos 20 d. raštais).</p>

3. DĖL INFORMAVIMO APIE ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ VYKDYMO REZULTATUS

Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 7 straipsnyje numatyta, kad savivaldybių tarybos, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka teikdamos

³ Tai yra: 1) Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. I(6.6 E)-489 „Dėl Informacijos apie fizinių ar juridinių asmenų, pageidaujančių asmenis ar šeimas nuomos pagrindais aprūpinti būstais, nuomojamų būstų sąrašo paskelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; 2) Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. I2(6.71 E)-180 „Dėl asmeninės pagalbos organizavimo Zarasų rajono savivaldybėje“; 3) Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 19 d. sprendimo projektas Nr. SP(1.3)-214 „Dėl įkainio už urnų laikymą kolumbariumų, esančių Zarasų rajono savivaldybės kapinėse, nišose nustatymo ir kremuotų žmonių palaikų laikymo kolumbariumo nišose tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴ Prieiga per internetą – www.zarasai.lt/naujiena_administracines-nastos-priemoniu--vykdymas-zarasu-rajono-savivaldybeje-2020-metais_11500.

⁵ Prieiga per internetą – www.zarasai.lt/naujiena_parengta-vidaus-audito-ataskaita_12013.

veiklos ataskaitas, savivaldybės bendruomenei privalo jose nurodyti ir įvertinti praėjusio ataskaitinio laikotarpio administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo rezultatus.

Kadangi iki šiol Zarasų rajono savivaldybės tarybos veiklos ataskaitose informacija apie praėjusio ataskaitinio laikotarpio administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo rezultatus nenurodoma ir nevertinama, rekomenduojama įgyvendinti įstatymo reikalavimą.

Rekomendacija Nr. 1. Savivaldybės tarybos veiklos ataskaitose teikti informaciją apie praėjusio ataskaitinio laikotarpio administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo rezultatus. Rekomendacijos reikšmingumas – didelis.

4. IŠVADOS

Vidaus audito atlikimo metu nustatyta, kad iš 2021 metais planuotos įgyvendinti administracinės naštos mažinimo priemonės vertinimo kriterijų visi buvo įvykdyti visiškai. Taigi, 2021 metais buvo pasiektas Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021–2023 metų strateginiame veiklos plane numatytas su administracinės naštos mažinimu susijęs Viešojo ir vidaus administravimo programos įgyvendinimo rezultatas – įvykdyti visi plane nurodyti administracinės naštos mažinimo priemonės vertinimo kriterijai.

Šio vidaus audito atlikimo metu buvo analizuota, ar administracinė našta vertinama tinkamai (t. y. pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas metodikas) ir nustatytos tokios klaidos ir neatitikimai: 1) ne visi teisės aktai ar jų projektai vertinami administracinės naštos aspektu⁶; 2) vienu atveju Administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims apskaičiavimo ataskaitoje finansinės išlaidos apskaičiuotos litais⁷; 3) vienu atveju buvo nepagrįstai skaičiuojamas kartu ir išorinis, ir vidinis tarifai, kai pakanka vien tik vidinio tarifo⁸; 4) vienu atveju Administracinės naštos apskaičiavimo ataskaita liko neišbaigta, nes joje nenurodyta teisės akto projekto galima sukelti administracinė našta⁹; 5) skaičiuojant administracinę naštą piliečiams ir kitiems asmenims asmeninių finansinių išlaidų apskaičiavimui pasirenkamas pernelyg mažas minimalusis valandinis atlygis (ir 0,01 EUR, ir 0,10 EUR, ir 1,31 EUR)¹⁰, kai minimalusis valandinis atlygis 2021 metais

⁶ Pavyzdžiui, administracinės naštos aspektu nevertinti šie teisės aktai ir jų projektai: 1) Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 8 d. sprendimo projektas Nr. SP(1.3)-158 „Dėl Pasiūlymų dėl Zarasų rajono savivaldybės draustinių steigimo, jų ribų keitimo, gamtos paveldo objektų paskelbimo Zarasų rajono savivaldybės saugomais nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; 2) Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugpjūčio 26 d. sprendimo projektas Nr. SP(1.3)-179 „Dėl Individualių nuotekų valymo įrenginių įrengimo išlaidų dalinio kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; 3) Asmeninės pagalbos organizavimo Zarasų rajono savivaldybėje tvarkos aprašas, patvirtintas Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. I2(6.71 E)-187; 4) Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 18 d. sprendimo projektas Nr. SP(1.3)-210 „Dėl Zarasų rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo ir atleidimo nuo jos mokėjimo tvarkos patvirtinimo“; 5) Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 19 d. sprendimo projektas Nr. SP(1.3)-215 „Dėl vietinės rinkliavos už naudojimąsi Zarasų rajono savivaldybės viešąja turizmo ir poilsio infrastruktūra nustatymo“; 6) Zarasų rajono savivaldybės socialinės priežiūros akreditavimo tvarkos aprašo pakeitimai, patvirtinti Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. I2(6.71 E)-223.

⁷ Ataskaitoje, pateiktoje prie Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. spalio 1 d. įsakymo Nr. I2(6.71 E)-180 „Dėl asmeninės pagalbos organizavimo Zarasų rajono savivaldybėje“.

⁸ Tokia klaida pastebėta administracinės naštos aspektu vertinant Informacijos apie fizinių ar juridinių asmenų, pageidaujančių asmenis ar šeimas nuomos pagrindais aprūpinti būstais, nuomojamų būstų sąrašo paskelbimo tvarkos aprašą, patvirtintą Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. I(6.6 E)-489 „Dėl Informacijos apie fizinių ar juridinių asmenų, pageidaujančių asmenis ar šeimas nuomos pagrindais aprūpinti būstais, nuomojamų būstų sąrašo paskelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁹ Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitoje, pateiktoje prie Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. I(6.6 E)-489 „Dėl Informacijos apie fizinių ar juridinių asmenų, pageidaujančių asmenis ar šeimas nuomos pagrindais aprūpinti būstais, nuomojamų būstų sąrašo paskelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁰ Administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims apskaičiavimo ataskaitoje, pateiktoje prie Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 19 d. sprendimo projekto Nr. SP(1.3)-214 „Dėl Įkainio už urnų laikymą kolumbariumų, esančių Zarasų rajono savivaldybės kapinėse, nišose nustatymo ir kremuotų žmonių palaikų laikymo kolumbariumo nišose tvarkos aprašo patvirtinimo“, minimalus valandinis darbo užmokestis nurodytas 0,10 Eur, o

buvo nustatytas 3,93 EUR. Dėl neadekvačiai mažo nurodyto asmeninių finansinių išlaidų dydžio, apskaičiuota administracinė našta nepagrįstai sumažinama.

Vidaus audito atlikimo metu pastebėta, kad kai kuriais atvejais teisės aktų projektų rengėjai neatsižvelgia į vidaus kontrolės veiksmus atliekančio darbuotojo nuomonę ir teisės akto nevertina administracinės naštos aspektu arba teisės akto projektas net neteikiamas derinti darbuotojui, atliekančiam vidaus kontrolės procedūras administracinės naštos vertinimo srityje.

Kaip jau buvo minėta šioje vidaus audito ataskaitoje, ne visi teisės aktų projektai vertinami administracinės naštos aspektu. Pastebėta, kad jei 2021 m. I pusmetyje tokių neįvertintų teisės aktų projektų buvo 5 iš 12 (t. y. 42 proc.), tai 2021 m. II pusmetyje – 6 iš 9 (t. y. net 67 proc.), o visų 2021 metų rezultatas – 11 iš 21 teisės aktų projektų, neįvertintų administracinės naštos aspektu (t. y. 52 proc.). Vidaus kontrolės procedūrai, užtikrinančiai teisės aktų projektų įvertinimą administracinės naštos aspektu, tapus neveiksminga, siūloma ją pakeisti.

Rekomendacija Nr. 2. Pakeisti Zarasų rajono savivaldybės administracijos vidiniame teisės akte nustatytą vidaus kontrolės procedūrą, skirtą užtikrinti, kad visais būtiniais atvejais teisės akto projektas būtų tinkamai įvertintas administracinės naštos aspektu. Rekomendacijos reikšmingumas – didelis.

Kadangi pažanga administracinės naštos mažinimo srityje yra nepakankama, t. y. administracinės naštos mažinimo priemonės jau tapo tradicinėmis ir iš esmės formaliomis, o net ir formalios priemonės neįgyvendinamos tinkamai (klaidos administracinės naštos apskaičiavimo ataskaitose kartojasi, teisės aktų projektų, neįvertintų administracinės naštos aspektu, skaičius ir jų santykinė dalis didėja), nuspręsta kiekvienais metais audituoti vienos ar dviejų administracinių paslaugų teikimo Zarasų rajono savivaldybėje procesą, kartu vertinant ir galimybes sumažinti administracinės paslaugos suteikimo administracinę naštą. 2022 metais bus įvertintas Leidimų kirsti, persodinti, kitaip pašalinti, genėti saugotinus medžius ir krūmus išdavimo procesas ir pateikta atskira vidaus audito ataskaita.

5. VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS

Vadovaujantis Zarasų rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus audito metodikos¹¹ 35 punktu buvo įvertinta audituojamojo subjekto vidaus kontrolė¹² ir teikiama nuomonė apie Zarasų rajono savivaldybės administracijos vidaus kontrolės sistemą audituojamojo subjekto apimties ribose – Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo Zarasų rajono savivaldybėje vidaus kontrolę. Vidaus audito metu nustatyta, kad yra vidaus kontrolės trūkumų, dėl kurių ne visi teisės aktų projektai įvertinami administracinės naštos aspektu.

Įvertinus Zarasų rajono savivaldybės administracijos vidaus kontrolės procedūras administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo srityje ir atsižvelgus į vidaus audito metu nustatytus faktus, vidaus kontrolė vertinama kaip **patenkinama**.

REKOMENDACIJOS

1. Savivaldybės tarybos veiklos ataskaitose teikti informaciją apie praėjusio ataskaitinio laikotarpio administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo rezultatus.

Administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims apskaičiavimo ataskaitoje, pateiktoje prie Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. I(6.6 E)-489 „Dėl Informacijos apie fizinių ar juridinių asmenų, pageidaujančių asmenis ar šeimas nuomos pagrindais aprūpinti būstais, nuomojamų būstų sąrašo paskelbimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, minimalus valandinis darbo užmokestis nurodytas 0,01 Eur ir 1,31 Eur.

¹¹ Centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus audito metodika, patvirtinta Zarasų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. I(6.6 E)-38.

¹² Vidaus kontrolės vertinimas yra išdėstytas atskirame vidaus kontrolės vertinimo darbo dokumente.

2. Pakeisti Zarasų rajono savivaldybės administracijos vidiniame teisės akte nustatytą vidaus kontrolės procedūrą, skirtą užtikrinti, kad visais būtiniais atvejais teisės akto projektas būtų tinkamai įvertintas administracinės naštos aspektu.

Vedėjas

Edvardas Kazancevas